

Suonenjoen kaupungin tekniset palvelut pyytää urakkatarjousta teollisuushallissa toimivan rinkelileipomom pölynpoistolaitteiston toimittamisesta asennuksineen.

Hanke

Rakennuskohde on teollisuushalli, jossa toimii Keski Company Oy, Rinkelitehdas. Halli sijaitsee osoitteessa Lintikonkatu 12, Suonenjoki.

Hankekokonaisuus sisältää olevan teollisuushallin laajennus ja muutostyöt. Teollisuushallin kylkeen rakennetaan mm. uusi IV konehuone entisen konehuoneen tilalle sekä uusitaan leipomorakennuksen IV- järjestelmät jäähdytyksineen.

Pölynpoistolaitteiston ja poistoputkiston rakentaminen on tilaajan erillishankinta, joka tehdään samanaikaisesti teollisuushallin laajennus- ja muutostöiden kanssa kevään ja alkukesän aikana. Tämä erillishankinnan ja pääurakoitsijan välille tehdään alistamissopimus, jossa määritellään pääurakoitsijan ja sivu-urakoitsijan tehtävät. Pääurakoitsijan velvollisuudet on kerrottu myös liitteenä olevassa urakkaohjelmassa.

Tilaaaja

Suonenjoen kaupunki

Urakan sisältö

Urakka sisältää leipomopölynpoistojärjestelmän rakentamisen kokonaisuudessaan; laitteisto, putkisto kohdepoistot hankinta ja asennus. Laitteiston vaatimuksista, sijoituksesta sekä putkistojen linjauksista ym. on kerrottu tarjouspyynnön liitteenä olevissa asiakirjoissa (mm. LVI työselostus, kohta G3703, kojeluettelossa 7098A004 ja LVI 7098A301) Alla on esitetty tarkennuksia laitteistoon ja putkistoon liittyen.

Tarkennukset urakan sisältöön:

- Pölynpoistojärjestelmä leipomoon soveltuva ATEX versio
- Laitteen maksimi mitat: PxKxL 2000 x 3000 x 5000 mm.
- mitoitusilmamäärä min. 4,3 m³/h toimintapisteessä 2600 Pa @ 50 Hz
- suodatin:
  - taskusuodatin, suodatinpinta-ala min. 30 m²
  - suodatin varustettuna ravistuspuhdistuksella ja hoitotasolla
  - räjähdyspurkausluokku
  - suodatin pudottaa kertyneen pölyn sulkusyöttimellä suoraan biojäteastiaan SULO 240 L, suojakansi pölyn leviämisen estämiseksi
- imupisteiden päätelaitteet:

- 2 kpl punnituskaukaloimupistettä käsiannosteluun, Ø 100 mm, materiaali rst
- 1 kpl imuvarsi Ø 160 mm
- 1 kpl imuseinä Ø 140 mm, 300 x 2000 mm
- Kanaviston yhteispituus max. 50 m
- Automaattiset sulkupellit:
  - 2 kpl Ø 100 mm
  - 2 kpl Ø 125 mm
  - 1 kpl Ø 140 mm
  - 1 kpl Ø 160 mm
- antistaattiset letkut 7 kpl imupisteitä, a' 1 m
- paluuilma johdetaan takaisin tuotantotilaan, suodattimien puhtausluokka minimi EU9 (F8)
- kanavat kuuluvat toimitukseen
- laitteisto ja putkistot päätelaitteineen asennettuna ja koekäytettynä
- tarjouksen liitteeksi mittapiirustukset laitteistosta
- Urakkaan kuuluvat velvoitteet huomioidaan turvallisuussuunnitelmassa ja työsuorituksessa työn laajuus ja riskit huomioiden.

Urakoitsijalle/ tarjoajalle asetut vaatimukset

Tarjoajan tulee olla toimittanut vähintään kolme vastaavaa pölynpoistojärjestelmää vastaavan kaltaiseen kohteeseen. Tarjoajan tilaajavastuut tulee olla kunnossa.

Urakan toteutusaika

11.5.2026 – 21.6.2026 putkistojen ja päätelaitteiden osalta
Pölynpoistolaitteen asennus 21.7.2026 mennessä

Tiedustelut

Kysymykset ja vastaukset on toimitettava SokoPro:n kilpailutusjärjestelmän kautta. Kysymykset on esitettävä viimeistään 30.4.2026 klo 12:00 mennessä, ja vastaukset annetaan 4.5.2026 klo. 16:00 mennessä.

Mahdollisuudesta tutustua kohteeseen etukäteen voi sopia urakan valvoja Jari Savolaisen kanssa p. 044 7570765.

Tarjous

Tarjous tulee toimittaa SokoPro -kilpailutusjärjestelmän kautta viimeistään 7.5.2026 klo 12:00.

Rakentavin terveisin,
Kimmo Hälinen
Suonenjoen kaupunki, tekninen johtaja
kimmo.halinen@suonenjoki.fi
p. 0400 377 761.

Liitteet:

1. Tämä tarjouspyyntö
2. Tarjouslomake
3. Urakkaohjelma
- Urakkaohjelmaan ei ole tarkennettu tähän erillisurakkaan liittyviä kirjauksia, mutta tämä erillisurakka on luonteeltaan sivu-urakka.
4. Turvallisuusasiakirja
5. Keski Company Oy työaikarajoitukset.pdf
Pääurakan aikaa on jatkettu siten, että urakan pitää olla kokonaisuudessaan valmis 21.6.2026.
6. Pääpiirustukset 01. - 02.10.2025
7. Rakennusselostus 1.10.2025
8. rakennepiirustukset 23.9. - 26.9.2025
9. LVI-työselostus 06.10.2025
10. LVI asiakirjaluettelo 09.10.2025 + piirustukset
11. Sähköpiirustusluettelo 29.8.2025 +luettelot + kaaviot + piirustukset
12. Alistamissopimusluonnos

TURVALLISUUSASIAKIRJA

Tilaaja

Suonenjoen Kaupunki
c/o Tekniset palvelut PL 13,
Keskuskatu 3
77601 Suonenjoki

Hanke

Rinkelihallin muutos- ja laajennustyö

6.11.2025

SISÄLLYSLUETTELO:

Sisällys

1. Rakennushankkeen turvallisuusasiakirja	3
1.1 Yleistä.....	3
1.2 Päätoteuttaja, urakoitsijat	3
1.3 Töidenyhteensovitus ja työsuojelu	3
1.4 Rakennuskohteen erityiset turvallisuusriskit	3
1.5 Vaarallisten ja terveydelle haitallisten aineiden esiintyminen kohteessa	4
2. Rakennushankkeen turvallisuussäännöt.....	4
2.1 Turvallisuustaso ja -tavoitteet	4
2.2 Työmaan turvallisuussuunnittelu.....	5
2.3 Työmaantyöturvallisuuden yleisjohto ja vastuuhenkilöt.....	5
2.4 Suunnitelmien tarkastaminen	5
2.5 Henkilökortti	6
2.6 Henkilöluettelo	6
2.7 Turvallisuutta koskevat ohjeet ja työntekijöiden perehdytys työmaalla	6
2.8 Työmaatarkastukset	7
2.9 Työturvallisuuskortti.....	7
2.10 Käyttäjän turvavaatimukset	7
3. Rakennushankkeen menettelyohjeet.....	7
3.1 Työmaailmoitukset	7
3.2 Työmaan järjestelyt	7
Työmaan vartiointi ja kulunvalvonta	8
3.3 Koneiden ja laitteiden käyttö	8
3.4 Nostotyöt ja siirrot	9
3.5 Putoamissuojauksen toteuttaminen	10
3.6 Työ- ja suojaelineet	10
3.7 Tulityöt ja paloturvallisuus.....	11
3.8 Purkutytöt ja rakennusjäte.....	12
4. Sähköturvallisuus	14

6.11.2025

1. Rakennushankkeen turvallisuusasiakirja

1.1 Yleistä

Turvallisuusasiakirjassa esitetään toteutettavan rakennushankkeen ominaisuuksista, olosuhteista ja luonteesta aiheutuvat vaara- ja haittatekijät sekä rakennushankkeen toteuttamiseen liittyvät työ- ja turvallisuutta ja työterveyttä koskevat tiedot. Urakoitsijan tulee varautua tavanomaisiin rakennustyömaan ja rakentamisen vaaroihin sekä ottaa ne huomioon töiden suunnittelussa ja toteuttamisessa.

Rakennuttajalle ei siirry tämän asiakirjan tai muiden urakka-asiakirjojen kautta mitään päätoteuttajan velvoitteita ja tämä asiakirja ei vähennä tai poista rakennushankkeen muissa asiakirjoissa määriteltyjä turvallisuuteen liittyviä toimenpiteitä.

1.2 Päätoteuttaja, urakoitsijat

Rakennuskohteen päätoteuttajana toimii rakennusurakoitsija. Päätoteuttaja laatii työmaalle yhteiset turvallisuusohjeet.

1.3 Töiden yhteensovitus ja työsuojelu

Päätoteuttajan on valtioneuvoston asetuksen VNa 205/2009 mukaan huolehdittava turvallisuuden ja terveyden kannalta tarpeellisesta työmaan yleisjohdosta ja osapuolten välisen yhteistoiminnan ja tiedonkulun järjestämisestä, toimintojen yhteensovittamisesta sekä työmaan yleisestä siisteydestä ja turvallisuudesta.

1.4 Rakennuskohteen erityiset turvallisuusriskit

Hallissa toimii asennustyön aikana vuokralainen. Vuokralaisen toiminta voi aiheuttaa vaaraa asennustyöntekijälle, esim. trukkilii- kenne. Vastaavasti asennustyö voi aiheuttaa vaaraa hallin vuokra- laiselle. Em. vaaroihin tulee varautua vuokralaisen kanssa yhteis- työssä laadittavassa turvallisuussuunnitelmassa.

Erityisiä vaaran paikkoja tunnistetaan seuraavasti:

- Vuokralaisen hallin sisäiset liikkumistarpeet ja tuotteiden lii- kuttelut
- Putoamissuojauksen ja työtelineiden järjestäminen
- käyttö
- Työnaikainen paloturvallisuus

6.11.2025

- Sähköturvallisuus
- Nostot kulkuteiden läheisyydessä

1.5 Vaarallisten ja terveydelle haitallisten aineiden esiintyminen kohteessa

Mikäli urakoitsija epäilee jonkun purettavan rakennustuotteen sisältävän asbestia, jota ei ole aiemmissa tutkimuksissa huomioitu on urakoitsija velvollinen selvittämään asbestipitoisuuden ja keskeyttämään purkutyön tulosten valmistumiseen saakka.

Mikäli työn aikana havaitaan kartoituksessa mainitsemattomia haitta-aineita, tulee urakoitsijan ilmoittaa viipymättä tilaajalle asiasta. Tilaaja hoitaa kustannuksellaan tarvittavat tutkimus- ja mahdolliset lisäkulut.

2. Rakennushankkeen turvallisuussäännöt

2.1 Turvallisuustaso ja -tavoitteet

Rakennuttajan tavoitteena on hankkeen turvallinen toteutus ja ettei työntekijöille eikä muille työmaan vaikutusalueella oleville aiheudu vaaraa tai terveydellistä haittaa ja että työmaalla ei satu yhtään poissaoloon johtanutta työtapaturmaa.

6.11.2025

2.2 Työmaan turvallisuussuunnittelu

Päätoteuttajan on laadittava voimassa olevan lainsäädännön mukaiset turvallisuussuunnitelmat ja rakennustyömaa-alueen käytön suunnitelmat. Suunnitelmissa tulee huomioida lisäksi hankkeen rakennusselostuksessa esitetyt ohjeet ja vaatimukset.

Suunnitelmat tulee toimittaa rakennuttajalle ennen asennus/ rakennustöiden aloittamista. Päätoteuttajan tulee pitää suunnitelmat ajan tasalla.

Rakennuttajan kriittiseksi katsomien työvaiheiden työvaihesuunnittelu laaditaan yhdessä päätoteuttajan, tilaajan ja rakennuttajan kanssa.

2.3 Työmaan työturvallisuuden yleisjohto ja vastuuhenkilöt

Työmaan työturvallisuuteen liittyvä yleisjohto on päätoteuttajan vastuuhenkilöllä. Yleisjohtoon asetettavalla vastuuhenkilöllä tulee olla riittävä pätevyys ja asiantuntemus huolehtia päätoteuttajalle säädetyistä työturvallisuustehtävistä.

Päätoteuttajan tulee nimetä työmaan turvallisuudesta vastaava henkilö, ja työntekijöiden valita keskuudestaan työsuojeluvaltuutettu ennen työmaan aloitusta.

2.4 Suunnitelmien tarkastaminen

Päätoteuttaja on velvollinen tarkastamaan suunnitelmat ottamalla huomioon myös työturvallisuus sekä erityiset purku- ja työnaikaiset rakennesuunnitelmat.

Mikäli suunnitelmissa ilmenee työturvallisuutta vaarantavia seikkoja, on urakoitsija velvollinen ilmoittamaan siitä rakennuttajalle. Ilmoitukset kirjataan työmaapäiväkirjaan.

Tästä palautteesta suunnitelmat muutetaan ja tarkastetaan yhteisesti ennen työn aloittamista sekä kirjataan hyväksyntätyömaapäiväkirjaan. Kaikki huomautukset käsitellään työmaapalaverissa ja kirjataan pöytäkirjaan.

6.11.2025

2.5 Henkilökortti

Päätoteuttajan tulee huolehtia, että jokaisella yhteisellä rakennustyömaalla työskentelevällä on työmaalla liikkueensa näkyvillä henkilön yksilöivä kuvallinen tunniste, jonka sisältö on määritelty tarkemmin voimassa olevassa lainsäädännössä.

Rakennuttajan edustaja voi poistaa työmaalta henkilön, jolla ei ole em. korttia.

Päätoteuttajan vastuulla on tarkastaa jokaisen työmaalla työskentelevän veronumeron oikeellisuus veronumerorekisteristä.

2.6 Henkilöluettelo

Päätoteuttajan tulee pitää kirjaa jokaisesta työmaalla työskentelevästä ja sinne perehdytetystä työntekijästä. Luettelon sisältö on määritelty tarkemmin voimassa olevassa lainsäädännössä.

Lisäksi henkilöluettelossa tulee olla esitettynä työntekijän allekirjoituksella vahvistettu merkintä perehdytyksestä.

Päätoteuttaja tiedottaa rakennuttajaa luettelon muutoksista.

2.7 Turvallisuutta koskevat ohjeet ja työntekijöiden perehdytys työmaalla

Perehdyttämistä varten päätoteuttaja laatii työmaalle kaikille yhteiset turvallisuusohjeet, jotka sisältävät kaikki tarpeelliset tiedot ja ohjeet työhön kohdistuvista työpaikan vaara- ja haittatekijöistä sekä työpaikan ja työn turvallisuuteen liittyvistä toimintaohjeista.

Päätoteuttaja vastaa työmaalla työskentelevien perehdyttämisestä työmaalle. Tämän lisäksi jokainen urakoitsija vastaa osaltaan, että jokainen omaan tai aliurakoitsijan henkilöstöön kuuluva on perehdytetty työmaan turvallisuusohjeisiin ennen heidän tuloaan työmaalle.

Perehdytys on suoritettava ennen töiden aloitusta työmaalla. Perehdytyksestä tulee olla työntekijän allekirjoituksella vahvistettu merkintä henkilöluettelossa.

6.11.2025

2.8 Työmaatarkastukset

Päätoteuttajan yleisjohtoon nimeämä vastuuhenkilö vastaa voimassa olevan lainsäädännön mukaisten työmaatarkastusten suorittamisesta. Tarkastuksen suorittajalla tulee olla riittävät tiedot tarkastuskohteesta ja turvallisuusmääräyksistä, jotta mahdolliset viat ja puutteet on mahdollista todeta. Turvallisuuskoordinaattori osallistuu tarkastuksiin tarvittaessa.

Päätoteuttaja vastaa vastuulleen kuuluvien työmaatarkastuspöytäkirjojen laatimisesta.

Tilajalla on oikeus keskeyttää työt ja korjauttaa työturvallisuuspuutteet kuntoon urakoitsijan kustannuksella, ellei urakoitsija ole korjannut työturvallisuuspuutteita itse kuntoon tilaajalta saadun kirjallisen huomauksen jälkeen.

Työmaatarkastusten pöytäkirjat käydään läpi työmaakokouksissa ja liitetään tarkastuspöytäkirjat työmaakokouksien pöytäkirjoihin.

2.9 Työturvallisuuskortti

Päätoteuttajan vaatimuksien mukaisesti.

2.10 Käyttäjän turvavaatimukset

Tupakointi vain pääurakoitsijan osoittamalla ja merkkamalla tupakkapaikalla.

3. Rakennushankkeen menettelyohjeet

3.1 Työmaailmoitukset

Päätoteuttajan tulee toimittaa rakennuttajalle kopiot kaikista lupa- ja valvontaviranomaisille toimitetuista työmaata koskevista ilmoituksista ja hakemuksista.

3.2 Työmaan järjestelyt

Päätoteuttajan on laadittava voimassa olevan lainsäädännön mukainen rakennustyömaa-alueen käyttösuunnitelma.

Työmaajärjestelyitä havainnollistava työmaa-alueen käyttösuunnitelma tulee olla nähtävillä työmaalla. Käyttösuunnitelmassa esitettävät asiat ovat

6.11.2025

määritelty VNA 205/2009 § 11

Työmaan yleinen turvallisuus

Työmaa-alue on osittain kiinteistön käyttäjien käytössä koko työmaa-ajan, mikä tulee huomioida työmaan turvallisuussuunnittelussa. Työmaa-alue ja kulkutiet tulee rajata asianmukaisilla työmaa-aidoilla. Lisäksi väliaikaiset kulkutiet tulee varustaa riittäväillä ja selkeillä opasteilla.

Rakennustyömaa on pidettävä hyvässä järjestyksessä. Rakennus-
tarvikkeiden ja -jätteiden ym. laitteiden varastointi muualla kuin työmaa-
alueen käyttösuunnitelmissa määritetyillä alueilla on kielletty.

Poistumis- ja pelastautumistiet

Työmaa-aikaiset poistumis- ja pelastautumistiet tulee olla esitettyinä työmaa-alueen käyttösuunnitelmassa.

Pelastustiet tulee pitää ajokelpoisina ja esteettöminä. Lisäksi on huolehdittava, että ne ovat merkitty asianmukaisesti.

Mikäli pelastustie on suljettava, on sille järjestettävä vaihtoehtoinen pelastustien vaatimukset täyttävä reitti, joka on opastettava selvästi.

Työmaanvartiointi ja kulunvalvonta

Pääurakoitsija vastaa työmaan vartioinnista työvuoron aikana. Työvuoron päättyessä pääurakoitsijan on huolehdittava, että rakennuksenkäyttö- ja paloturvallisuus on varmistettu.

Jokaisen urakoitsijan on itse huolehdittava omien työkalujensa ja tarvikkeidensa vartioinnista ja lukitsemisesta myös työajan ulkopuolella.

Päätoteuttaja vastaa päivittäisestä kulunvalvonnasta työmaa-alueella.

3.3 Koneiden ja laitteiden käyttö

Päätoteuttajan tulee huolehtia, myös aliurakoitsijoiden osalta, että jokaisella työmaalla työskentelevällä työntekijällä on käytössään kyseiseen työhön ja työolosuhteisiin sopivat ja turvalliset työvälineet sen perusteella mitä asetuksessa työvälineiden turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta säädetään.

6.11.2025

Päätoteuttajan tulee varmistaa ennen työmaalla käytettävän koneen tai laitteen käyttöönottoa, sekä turvallisuuteen vaikuttavan muutoksen jälkeen, että koneen tai laitteen käyttöönottamiseksi rakennustyö-asetuksessa mahdollisesti määritetyt tarkastukset on suoritettu.

3.4 Nostotyöt ja siirrot

Nostotyön suunnittelussa ja nostolaitteiden valinnassa sekä nostojen suorituksessa noudatetaan voimassaolevaalainsäädäntöä.

Päätoteuttajan vastaa nostotyön suunnittelusta ja nostolaitteen valinnasta sekä nostotyön suorittamisesta. Päätoteuttajan on varmistettava nostolaitteen turvallinen sijoittaminen kantavalle ja tasaiselle ajo- ja nostolustalle niin, että nostolaite ei voi kallistua, kaatua tai liikkua hallitsemattomasti.

Henkilönostot

Henkilönostoissa päätoteuttajan on varmistettava, että työntekijä osaa käyttää turvallisesti henkilönostinta sen käyttöohjeiden mukaisesti. Erityistä huomiota on kiinnitettävä tuennan varmistamiseen, hallinta- ja turvalaitteiden toimintaan sekä työliikkeiden mahdollisiin rajoituksiin.

Käsinsiirrot

Työt tulee suunnitella siten, että käsin tehtävien nostojen ja siirtojen vaarat tunnistetaan ja poistetaan. Päätoteuttajan tulee esittää turvallisuussuunnitelmissa työmaalla materiaalien siirtämiseen käytettävät välineet ja menetelmät. Pitkien käsin tehtävien siirtojen määrä tulee työmaan aluesuunnittelulla pitää mahdollisimman vähäisenä. Työntekijät tulee olla perehdytetty työergonomian kannalta suositeltaviin työskentelymenetelmiin ja -asentoihin.

6.11.2025

3.5 Putoamissuojauksen toteuttaminen

Päätoteuttajan vastaa työn edellyttävien putoamisen estävien suojarakenteiden ja –laitteiden järjestämisestä. Päätoteuttaja laatii putoamissuojaussuunnitelman ennen töiden aloitusta.

Työntekijöiden putoamisen estämiseksi tehtävinä putoamissuoja- ja kaideratkaisuina käytetään ensisijaisesti valmiita kokonais- tai osaratkaisuja.

Muiden kuin vakiintunutta ja turvalliseksi katsottua pystytystapaa noudattaen järjestettyjen putoamissuoja- ja kaideratkaisujen käyttämiseksi päätoteuttajan on huolehdittava tarvittavien laskelmien tekemisestä. Laskelmat on tarvittaessa hyväksyttävä rakennesuunnittelijalla.

3.6 Työ- ja suojatelineet

Päätoteuttaja vastaa telineiden suunnittelusta ja mitoituksesta.

Päätoteuttajan tulee varmistaa, että työmaalla käytettävien työ- ja suojatelineiden lujuus on osoitettu riittäväksi standardien, elementtelineiden käyttöohjeiden tai muiden vastaavien asiakirjojen sisältämien kokonais- tai osaratkaisujen perusteella. Jos tällaisia kokonais- tai osaratkaisuja ei käytetä, on päätoteuttajan huolehdittava siitä, että telineistä on olemassa asiantuntijan laatimat telineiden ja kulkurakenteiden lujuuslaskelmat ja piirustukset.

Päätoteuttajan tulee huolehtia siitä, että telineitä ja niihin liittyviä laitteita käytetään suunnitelmien mukaisesti.

Ulkopuolisten henkilöiden pääsy telineille on estettävä työpäivien päätyttyä telineportaiden alaosaan rakennettavalla vanerisuojojaseinällä ja lukittavalla ovelle.

6.11.2025

3.7 Tulityöt ja paloturvallisuus

Yleinen paloturvallisuus

Päätoteuttajan tulee järjestää - työmaan alkusammutuskalustona tulitöiden edellyttämän määrän lisäksi - riittävä määrä jauhesammuttimia, jotka tulee olla sijoitettuina keskeiseen paikkaan työmaalla. Alkusammutuskaluston sijainnit tulee olla esitettynä työmaa-alueen käyttösuunnitelmassa.

Avo- ja vaihtolavat tulee olla sijoitettuna vähintään 8 metrin etäisyydelle rakennusten räystäslinjasta (sekajäte- ja puulavat).

Vaarallisten kemikaalien ja liuotinpohjaisten tuotteiden käsittely sekä varastointi

Palavien nesteiden ja kaasujen sekä muiden vaarallisten kemikaalien käytössä ja varastoinnissa noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä. Päätoteuttajan tulee esittää työmaa-alueen käyttösuunnitelmassa ja turvallisuussuunnitelmissa palavien nesteiden ja kaasujen sekä muiden vaarallisten kemikaalien varastoinnin järjestelyt.

Kukin urakoitsija toimittaa kaikista työmaalla käytettävistä liuotinpohjaisista tuotteista käyttöturvallisuustiedotteen työmaalle. Liuotinhenteiset maalit, pohjustusaineet, liimat yms. tulee säilyttää lukollisessa tilassa. Urakoitsija kustantaa työmaalle lukollisen varastotilan/kontin, jossa aineet säilytetään.

Tulityöt

Tulitöissä noudatetaan voimassa olevaa voimassa olevaa vakuutusyhtiöiden tulitöiden suojeluohjetta. Päätoteuttaja huolehtii tarvittavien tulityösuunnitelmien laatimisesta. Suunnitelmat tulee toimittaa rakennuttajalle viimeistään ennen tulitöiden suorittamista.

6.11.2025

3.8 Purkutyöt ja rakennusjäte

Päätoteuttajan tulee laatia purkutöistä erillinen purkutyösuunnitelma. Suunnitelmassa tulee huomioida vuokratiloissa olevan leipomotoiminnan turvaaminen pölyhaitoilta ja purkamiseen liittyviltä muilta vaaroilta.

Asbestipurkutyöt

Jos kohteessa todetaan asbestia, niin asbestipurkutyöhön saa käyttää vain sellaista työntekijää, jolla on voimassa olevassa lainsäädännössä vaadittu pätevyys ja joka on rekisteröity asbestipurkutyöhön pätevistä henkilöistä pidettävään rekisteriin. Purkutyö ja jätteen hävitys on suoritettava voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti.

Päätoteuttajan tulee huolehtia, että asbestipurkutyöstä on tehty asbestipurkutyön ennakoilmoitus, joka on toimitettu työsuojelun aluehallintovirastoon ennen purkutöiden aloittamista. Purkutyöstä tulee lisäksi olla tehtynä kirjallinen turvallisuussuunnitelma, jonka sisältö on esitetty voimassa olevassa lainsäädännössä.

Päätoteuttajan tulee esittää rakennuttajalle purkutyö-/turvallisuussuunnitelma sekä toimittaa kopio ennakoilmoituksesta ennen asbestipurkutöiden aloitusta.

6.11.2025

PCB- ja lyijy-yhdisteiden purkutyöt

PCB- ja lyijy-yhdisteiden purkutyöt ja jätteen hävitys on suoritettava voimassa olevan lainsäädännön ja ohjeiden mukaisesti.

PAH-yhdisteitä sisältävien materiaalien purkutyöt

PAH-yhdisteitä sisältävien materiaalien purkutyöt ja jätteen hävitys on suoritettava voimassa olevan lainsäädännön ja ohjeiden mukaisesti.

Kosteus- ja mikrobivaurioituneiden materiaalien purkutyöt

Mikrobivaurioituneiden materiaali purkutyöt ja jätteen hävitys on suoritettava voimassa olevan lainsäädännön ja ohjeiden mukaisesti.

Jätteiden keräys ja poiskuljetus

Purkutyöt on hoidettava siten, että purkujäte voidaan siirtää hallitusti ja kuljettaa kaatopaikalle tai muuhun viranomaisten osoittamaan paikkaan ilman tarpeetonta välivarastointia.

Työmaalta purettavat materiaalit kerätään toisistaan erilleen hyötykäyttötarkoituksen mukaan voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Päätoteuttajan tulee esittää turvallisuussuunnitelmassa jätteen vastaanottajan nimi ja yhteystiedot.

Ongelmajätteet kuljetetaan välittömästi pois työkohteesta tai välivarastoidaan työmaalla lukittavaan säilytystilaan. Asbestijätettä ja PAH-yhdisteitä sisältävää rakennusjätettä ei välivarastoida työmaalla.

6.11.2025

4. Sähköturvallisuus

Purkutyöt

Ennen purkutöiden suorittamista jännitteelliset sähkölaitteet ja kaapelit on tehtävä luotettavasti jännitteettömiksi ja jännitteen tahaton kytkeytyminen on estettävä. Mikäli työalueella on johtoja, joita ei voida kytkeä jännitteettömiksi, tulee sähkötapaturman vaara estää esim. suojarakenteella.

Laitteet ja kaapelit

Sähkölaitteiden ja kaapelien sijoituksessa on huomioitava, että laitteet tai kaapelit eivät rikkoonnu eivätkä aiheuta sähköiskun vaaraa.

Kaapelit on pyrittävä sijoittamaan niin, etteivät ne aiheuta kaatumisvaaraa. Mikäli johdotuksia sijoitetaan kulkuväylille, tulee ne merkitä näkyvästi. Ajoteille sijoitettavat kaapelit on lisäksi suojattava niin, että ne kestävät ajoneuvojen aiheuttaman rasituksen vaurioitumattomina.

Työnaikaiset kaapelit pihamaalla tulee kytkeä jännitteettömiksi yö- ja viikonloppujen ajaksi.

Työmaalla käytettävien jatkojohtojen pitää kestää mekaanista rasitusta ja veden vaikutusta. Vaurioituneita jatkojohtoja ei saa käyttää työmaalla. Vaurioituneet jatkojohdot tulee korjata asianmukaisesti.

Kaikki työmaakeskukset tulee olla varustettu 30 mA vikavirtasuojakytkimillä. Pistorasia, joka on tarkoitettu vain tietylle laitteelle, jonka vuotovirrat helposti aiheuttavan mitoitusvirraltaan enintään 30 mAvikavirtasuojan tahattoman toimimisen, voidaan suojata mitoitusvirraltaan 300 mA vikavirtasuojalla. Tällainen pistorasia pitää merkitä varoituskilvellä, jolla sallitaan pistorasian käyttö vain tiettyyn tarkoitukseen.

Kimmo Hälinen
Tekninen johtaja

Rinkelihallin laajennus ja muutostyöt

URAKKAOHJELMA

Sisällys

Rakennushankkeen yhteystiedot	4
TILAAJA JA RAKENNUTTAJA	4
Pää- ja rakennesuunnittelu	4
LVI-suunnittelu	4
Sähkö- ja automaatio-suunnittelu	4
1. TIETOJA RAKENNUSHANKKEESTA	5
1.1 RAKENNUTTAJA/ TILAAJA	5
1.2 RAKENNUSKOHDE	5
2. URAKKAMUOTO JA SUORITUSVASTUUN LAAJUUS	5
2.1 URAKKAMUOTO	5
2.2 ARVONLISÄVERO	5
2.3 MAKSUPERUSTE	5
2.4 URAKKASUHTEET	5
3. URAKOITSIJAN SUORITUSVELVOLLISUUS – URAKAN LAAJUUS	6
3.1 SUORITUSVELVOLLISUUS	6
3.1.1 Työmaan johtovelvollisuudet ja työmaapalvelu	6
3.2 TYÖN TOTEUTUS JA YHTEISTOIMINTA	6
3.2.1 Toteutuksen yleisjärjestelyt ja rajoitukset	6
3.2.2 Käyttökustannukset	7
3.2.3 Työmaa-aikaiset rakenteet ja asennukset	7
Työmaa-alueelle pääsy ulkopuolisilta estetään metallisilla työmaa-aidoilla. Koskee laajennusosan rakentamista.	7
3.2.4 Urakkaan kuulumattomat työt ja hankinnat	8
Rakennusautomaatiourakkaan liittyvät hankinnat automaation kaapeloinnit mukaan lukien.	8
3.2.5 Rakennuttajan hankinnat	8
3.2 SIVUVELVOLLISUUDET	8
3.2.1 Urakoitsijan työnantaja- asemasta ja tilaajavastuulaista johtuvat velvollisuudet (YSE 2 §)	8
3.2.2 Työvoimamääräykset	9
3.3 ALIURAKOITSIJOIDEN KÄYTTÄMINEN JA KETJUTTAMINEN	9
3.4 TYÖMAAPALVELUT	10
3.5 TYÖMAAN JOHTOVELVOLLISUUDET	10
4. TILAAJAN SUORITUSVELVOLLISUUS	10
5. URAKASSA NOUDATETTAVAT ASIAKIRJAT	10
5.1 SOPIMUSASIAKIRJAT	10
6. URAKKA-AIKA	11
6.1 SUORITUSAIKA	11
6.1.1 Töiden aloitus ja valmistuminen	11
6.1.3 Välitavoitteet	11
6.2 SOPIMUSSAKOT	11
6.2.1 Viivästyssakko	11
6.2.2 Muut sanktiot	11
7. VAKUUDET JA VAKUUTUKSET	12

7.1 URAKOITSIJAN VAKUUDET	12
7.1.1 Rakennusajan vakuus	12
7.1.2 Takuu aika ja takuuajan vakuus	12
7.2 TILAAJAN VAKUUDET	12
7.3 VAKUUTUKSET	12
7.3.1 Rakennuskohteen vakuuttaminen	12
8. TILAAJAN MAKSUVELVOLLISUUS	12
8.1 URAKKAHINNAN MAKSAMINEN	12
8.2.2 Maksusuoritukset	12
8.2.3 Pidätykset	13
8.3 HINTASIDONNAISUUDET	13
8.3.1 Kustannusindeksi	13
8.4 SUUNNITELMA- JA HINTAMUUTOKSET	13
9. ORGANISAATIOT	13
9.1 TILAAJAN ORGANISAATIO/EDUSTAJAT	13
9.2 URAKOITSIJAN ORGANISAATIO/EDUSTAJAT	14
10. YHTEISET TOIMITUKSET	14
10.1 KATSELMUKSET	14
10.2 TYÖMAAKOKOUKSET	14
10.3 TYÖMAAPÄIVÄKIRJA	14
11. LAADUNVARMISTUS	14
11.1 LAATUSUUNNITELMA	14
11.2 TILAAJAN LAADUNVARMISTUS	14
11.3. ENNAKKOKOKEET	14
11.4 TYÖNAIKAINEN LAADUN SEURANTA	14
12. RIITAISUUKSIEN RATKAISEMINEN	15
13. MUUT SOPIMUSASIAKSET / ERITYISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ	15
13.1 SOPIMUKSEN PURKAMINEN JA IRTISANOMINEN	15
13.2 OMISTUSOIKEUS PURKAANTUVIIN OSIIN JA TARVIKKEISIIN	15
14. Vastaanotto	16
14.1 Toimintakokeet	16
14.2 Vastaanottotarkastukset	16
15. Tarjous	16
15.1 TARJOUKSEN JÄTTÄMINEN	16
15.2 TARJOUKSEEN LIITETTÄVÄT TODISTUKSET	16
15.3 VAIHTOEHTOTARJOUKSET	17
15.3 TARJOUSTEN AVAUS	17
15.5 TARJOUSTEN VOIMASSAOLOAIKA	17
15.6 TARJOUSTEN VERTAILU JA URAKOITSIJAN VALINTAPERUSTEET	18
15.7 TARJOUSTEN HYLKÄÄMINEN	18
16 Lisätiedot	19

Rakennushankkeen yhteystiedot

TILAAJA JA RAKENNUKSEKSI

Suonenjoen kaupunki PL 13, Keskuskatu 3
77601 Suonenjoki

Tilaaajan edustaja on:
Kiinteistöpäällikkö Eero Talja puh. 0400 379 885
eero.talja@suonenjoki.fi

Pää- ja rakennesuunnittelu

Rakennussuunnittelutoimisto Turunen & Räisänen Ky
Yrittäjäntie 6, 70150 Kuopio
Puh. 050 467 6037
Sähköposti: etunimi.sukunimi@rtrky.fi
Yhteyshenkilöt:
Rakennesuunnittelu: Pasi Hakkarainen, puh. 050 467 6

LVI-suunnittelu

Hepacon Oy
Malminkaari 23 A, 00700 Helsinki
Puh. 09 351 721
Sähköposti: etunimi.sukunimi@hepacon.fi
Yhteyshenkilöt: Mika Watilo

Sähkö- ja automaatio-suunnittelu

Hepacon Oy
Malminkaari 23 A, 00700 Helsinki
Puh. 09 351 721
Sähköposti: etunimi.sukunimi@hepacon.fi
Yhteyshenkilöt: Mika Watilo

1. TIETOJA RAKENNUSHANKKEESTA

1.1 RAKENNUTTAJA/ TILAAJA

Urakan tilaajina ovat Suonenjoen kaupunki, tekniset palvelut.

1.2 RAKENNUSKOHDDE

Rakennuskohde on teollisuushalli, jossa toimii Keski Company Oy, Rinkelitehdas. Halli sijaitsee osoitteessa Lintikonkatu 12, Suonenjoki.

Hanke sisältää olevan teollisuushallin laajennus ja muutostyöt. Teollisuushallin kylkeen rakennetaan mm. uusi IV konehuone entisen konehuoneen tilalle sekä uusitaan leipomorakennuksen IV- järjestelmät jäähdytyksineen.

Urakoitsijan on tutustuttava rakennuspaikkaan ennen tarjouksen antamista YSE 1998 32 §:n mukaisesti.

2. URAKKAMUOTO JA SUORITUSVASTUUN LAAJUUS

2.1 URAKKAMUOTO

Urakka on kokonaisurakka. Rakennusautomaatiourakka (ks. kohta 3.2.5) suoritetaan pääurakoitsijalle alistettuna sivu-urakkana RT 80271 alistamissopimuksen mukaisesti. Urakoitsijalla ei ilman päteviä perusteita ole oikeutta kieltäytyä urakkasopimuksen alistamisesta.

2.2 ARVONLISÄVERO

Urakassa noudatetaan normaalia alv. käytäntöä, ei käännettyä.

2.3 MAKSUPERUSTE

Maksuperusteena on urakkasopimuksen perusteella määräytyvä kokonaishinta. Ensisijaisesti työt määräytyvät suunnitelmakuvien ja työselityksen mukaan.

Tarjouspyynnössä on kysytty yksikköhintoja. Em. yksikköhintoja käytetään ensisijaisesti lisä ja muutostöiden hinnoitteluperusteena. Urakoitsijan tulee sisällyttää kokonais- ja yksikköhintoihin sopimusasiakirjojen mukaisen työtuloksen aikaansaamiseksi tarpeellisten töiden ja tarvikkeiden kaikki kustannukset.

2.4 URAKKASUHTEET

Urakoitsija toimii tässä urakassa pääurakoitsijana ja lainsäädännön tarkoittamana pää toteuttajana. Urakoitsija voi antaa osan töistä tilaajan hyväksymille aliuurakoitsijoille.

URAKKAOHJELMA

Urakoitsijoilla on urakan pääsuoritusvelvollisuus suunnitelmien ja urakkatarjouspyyntöasiakirjojen mukaisen kohteen rakentamiseksi kaikkine työkustannuksineen näiden tarjouspyyntöasiakirjojen mukaisesti toteutettuna. Urakan toteutuksessa on otettava huomioon kaikki suunnitteluaineistossa esitetyt lähtötiedot.

Urakoitsijan tulee sisällyttää kokonais- ja yksikköhintoihin sopimusasiakirjojen mukaisen työtuloksen aikaansaamiseksi tarpeellisten töiden ja tarvikkeiden kaikki kustannukset.

Urakoitsija on velvollinen noudattamaan kohteen päätoteuttajan työturvallisuuteen ja toteutusaikatauluun liittyviä määräyksiä. Päätoteuttajalle kuuluu myös mm. ilmoittaa työmaalla työskentelevien tiedot verottajalle. Myös mahdollisen tilaajan sivu-urakoitsijan osalta.

3. URAKOITSIJAN SUORITUSVELVOLLISUUS – URAKAN LAAJUUS

3.1 SUORITUSVELVOLLISUUS

Urakoitsijan suoritusvelvollisuus määräytyy YSE1998 luvun 1 mukaisesti, ellei urakkaohjelmassa ja muissa sopimusasiakirjoissa ole toisin kerrottu.

Kokonaisurakkaan kuuluu kaikki kohteen rakennus ja LVIS laajennus ja muutostyöt suunnitelmien mukaisesti toteutettuna ja pääurakoitsijan velvoitteet mukaan lukien työmaan johtovelvollisuudet sekä päätoteuttajan velvoitteet.

3.1.1 Työmaan johtovelvollisuudet ja työmaapalvelu

Työmaan johtovelvollisuuksista vastaa hankkeen pääurakoitsija, joka toimii päätoteuttajana. Pääurakoitsija vastaa työmaapalveluista.

3.2 TYÖN TOTEUTUS JA YHTEISTOIMINTA

3.2.1 Toteutuksen yleisjärjestelyt ja rajoitukset

Työsuorituksessa on otettava huomioon leipomon jatkuva toiminta ja siitä aiheutuva rajoitukset. Lämmön, veden ja sähkön saantiin ei saa tulla suunnittelemattomia katkoksia. Pakollisten katkosten ajankohdasta on sovittava tilaajan valvojan ja käyttäjän kanssa.

Urakoitsijalle kuuluvat kuuluu mm. seuraavia yhteisiä töitä:

- **Työn sovittaminen Leipomon toiminnasta aiheutuvat rajoitteet huomioiden. Leipomo toimii täysipainoisesti ma-ke ja ajoittain myös to ja pe. Osalla leipomoalueesta pystytään työskentelemään kaikkina viikon päivinä. Myös uuden**

URAKKAOHJELMA

laajennuksen rakentaminen ja laajennukseen tulevat LVIS töitä voi tehdä kaikkina viikon päivinä. Työaika-rajotteista on tarjouspyynnön liitteenä selventävä liitekuva.

- Suojaseinän (pressu) rakentaminen rajaamaan leipomotuotantotila ja linjalla E olevan seinän väliin. Huomioitava, että tuotantotilassa on noudatettava elintarviketuotannon hygienia- ja puhtausvaatimuksia.

- Pääurakoitsija laatii pölynhallintasuunnitelman, jossa esitetään mm. tiedot kohteesta, pölyävät työvaiheet ja riskienhallinta, kuinka estetään pölyn leviäminen tuotantoprosessiin, pölyntorjuntakeinot ja suojausmenetelmät sekä valvonta ja tiedotus

- Työmaataulu; Pääurakoitsija laadituttaa kohteeseen säänkestävän työmaataulun, joka sijoitetaan rakennuttajan kanssa sovittavaan paikkaan.

- Työaikataulujen laatiminen. Pääurakoitsijan on laadittava tarjouksen liitteeksi yleis-aikataulu. Aikataulua tarkennetaan yhdessä tilaajan kanssa ennen sopimuksen allekirjoittamista. Aikatauluun on merkittävä työvaiheet viikoittain. Näin laadittu aikataulu hyväksytään yhteisesti velvoittavaksi aikatauluksi. Aikataulun toteutumista seurataan työmaakokouksissa.

Työmaa-aikana pääurakoitsijan on laadittava tarkempi työvaihekohtainen viikkoaikataulu.

MUUT HUOMIOT:

- **konehuoneen lattiapinnoitukseen tulee tehdä 50 mm seinälle nostot.**

3.2.2 Käyttökustannukset

Rakennuttaja antaa urakoitsijoiden käyttöön rakennusaikaisen veden ja sähkön. Rakennuttaja kustantaa urakoitsijan tarvitseman sähköulosoton kiinteistön sähköpääkeskuksesta (enintään 2 kpl 16A tai 32A).

3.2.3 Työmaa-aikaiset rakenteet ja asennukset

Työmaa-alueelle pääsy ulkopuolisilta estetään metallisilla työmaa-aidoilla. Koskee laajennusosan rakentamista.

Rakennuttaja osoittaa kiinteistöltä alueen rakennusmateriaalien ja tarvikkeiden väliaikaisvarastointia varten.

Pääurakoitsija vastaa määräysten mukaisten rakennustyömaiden henkilöstötilojen järjestämisestä.

URAKKAOHJELMA

Pääurakoitsija vastaa henkilöstötilojen viikoittaisesta siivouksesta. Pääurakoitsija vastaa käyttämisensä tilojen yleisestä siisteydestä, aiheuttamiensa vaurioiden korjaamisesta urakkaa edeltävään tasoon ja tilojen loppusiivouksen suorittamisesta.

3.2.4 Urakkaan kuulumattomat työt ja hankinnat

Rakennusautomaatiourakkaan liittyvät hankinnat automaation kaapeloinnit mukaan lukien.

3.2.5 Rakennuttajan hankinnat

Rakennusautomaatiurakka, jossa päivitetään hallin nykyinen automaatio ja tehdään laajennuksen vaatimat rakennusautomaatiotyöt.

3.2 SIVUVELVOLLISUUDET

Kaikista mittausoimituksista on pidettävä mittauspöytäkirjaa.

Urakoitsija vastaa kaikista työmaamittauksista.

Tilaaaja hakee kohteelle rakennusluvan. Muut mahdolliset luvat hankkii urakoitsija.

3.2.1 Urakoitsijan työnantaja-asemasta ja tilaajavastuulaista johtuvat velvollisuudet (YSE 2 §)

Urakoitsijan tulee esittää tilaajalle mahdollisten aliurakoitsijoiden vastaavat selvitykset, mitkä siltä itseltään on vaadittu. Määräys tästä on sisällytettävä aliurakoita koskeviin tarjouspyyntöihin. Tilajalla on oikeus hylätä sellainen urakoitsija, aliurakoitsija tai näiden alihankkija, joka ei ole toimittanut vaadittuja selvityksiä.

Selvitykset eivät saa olla kolmea kuukautta vanhempia.

Urakan kestäessä yli 6 kk on urakoitsijan esitettävä uudet, ajantasaiset tilaajavastuulain mukaiset todistukset /selvitykset. Muuna luotettavana selvityksenä pidetään mm. Vastuu Group raporttia, josta tilaajavastuulain mukaisten velvoitteiden hoitaminen käy selville.

Urakoitsijan (pää toteuttajan) on huolehdittava siitä, että jokaisella työmaalla työskentelevällä on työmaalla liikkeessaan näkyvillä henkilön yksilöivä kuvallinen tunniste. Tunnisteesta on käytävä ilmi, onko työmaalla työskentelevä työsuhteessa oleva työntekijä vai itsenäinen työsuorittaja. Työntekijän tunnisteesta tulee olla mm. veronumero ja yrityksen y-tunnus. Jokaisen palveluntuottajan on toimitettava ennen työvaiheen aloittamista päätoteuttajalle omien ja alihankkijoidensa työmaalla työskentelevien työntekijöiden nimet ja syntymäajat työmaalla tarvittavien kulkulupien myöntämiseksi ja oikeellisuuden seuraamiseksi.

3.2.2 Työvoimamääräykset

Urakoitsijan tulee antaa työvoimastaan tilaajalle ilmoitus. Ilmoituksen muoto ja sisältö tarkennetaan työn alkaessa.

Jos urakoitsijalla on tämän sopimuksen tarkoittamissa tehtävissä työmaalla palveluksessaan ulkomaalainen työntekijä, on urakoitsijan huolehdittava jäljempänä esitettyjen veloitteiden täyttämistä ennen sopimuksen mukaisen työn aloittamista.

Ulkomaisella työntekijällä on oltava seuraavat luvat riippuen siitä minkä maalainen hän on:

- a) Työntekijä on EU/ETA-maan kansalainen; työn teko ei edellytä erillistä oleskelulupaa tai päätöstä, oli kyseessä lähetetty tai Suomeen palkattu työntekijä.
- b) Jos muiden maiden kansalainen työskentelee Suomessa toimivan yrityksen palveluksessa tai lähetettynä työntekijänä, niin tällaisella työntekijällä tulee aina olla oleskelulupa tai muu oleskeluoikeuden antama asiakirja.

Urakoitsija on velvollinen osoittamaan, että urakoitsija itse ja tähän sopimukseen liittyvät alihankkijat noudattavat suomalaisen työehtosopimuksen mukaisia määräyksiä.

Urakoitsija on velvollinen ottamaan omille työntekijöilleen tapaturmavakuutukset ja huolehtimaan siitä, että alihankkijat toimivat vastaavalla tavalla omien työntekijöidensä kanssa. Urakoitsija on velvollinen noudattamaan ulkomaisiin työntekijöihinsä nähden suomalaista lainsäädäntöä ja huolehtimaan siitä, että myös alihankkijat toimivat vastaavalla tavalla.

Urakoitsija vastaa siitä, ulkomaalaiset työntekijät maksavat suomalaisen lainsäädännön edellyttämät verot.

Urakoitsijalla on velvollisuus näyttää toteen ulkomaalaista työvoimaa koskevien veloitteidensa täyttäminen. EU:n ja ETA:n alueelta lähetettyjen työntekijöiden osalta tämä tapahtuu E101/A1 –todistuksella, sosiaaliturvasopimusmaista tulevien lähetettyjen työntekijöiden osalta vastaavalla sopimuksella ja sopimuksettomista maista tulevien työntekijöiden osalta eläkevakuuttamista koskevilla tiedoilla.

3.3 ALIURAKOITSIJOIDEN KÄYTTÄMINEN JA KETJUTTAMINEN

Rakennuttajaan sopimussuhteessa oleva urakoitsija voi luovuttaa urakan tai sen osia edelleen toiselle urakoitsijalle aliurakkana. Aliurakan ketjuttaminen tätä pidemmälle ei ole sallittua ilman rakennuttajan hyväksymää erityistä syytä.

Kaikki aliurakoitsijat tulee aina hyväksyttävä rakennuttajalla. Rakennuttaja vaatii, että ennen kunkin yksittäisen aliurakointisopimuksen solmimista urakoitsija esittää rakennuttajalle tilaajavastuulain mukaiset selvitykset aliurakoitsijasta. Aliurakoitsijan tulee

URAKKAOHJELMA

sitoutua yksilöimään ennen työn aloittamista työmaalla työskentelevät palvelukseen olevat henkilöt.

Rakennuttajalla on oikeus keskeyttää työt, mikäli urakkasuorituksia on ketjutettu ilman rakennuttajan nimenomaista hyväksyntää. Urakoitsijan tulee purkaa ketjutettu aliurakkasopimus välittömästi ja vastata rikkomuksestaan aiheutuvasta haitasta.

3.4 TYÖMAAPALVELUT

Tilaaaja luovuttaa korvauksetta urakoitsijan käyttöön työkohteissa niiden toteuttamiseksi välittömästi tarvittavat alueet. Alueesta ja alueen käytöstä on sovittava etukäteen tilaaajan kanssa. Kaikkien liikkumismuotojen on toimittava urakka-alueen läpi keskeytyksettä urakan ajan. Vastuu työkohteesta ja sen ylläpidosta siirtyy urakoitsijalle työn alkaessa tai sovitusta työn alkamisajankohdasta ja päättyy, kun tilaaaja on työsuorituksen hyväksynyt.

Urakoitsijan tulee hankkia muiden tarvitsemiensa alueiden käyttöoikeudet.

3.5 TYÖMAAN JOHTOVELVOLLISUUDET

Urakoitsija toimii tässä urakassa pääurakoitsijana ja vastaa RakVNp:n 9 §:n mukaisista päätoteuttajan velvollisuuksista työkohteissa, joilla ei samanaikaisesti ole nimettynä muuta päätoteuttajaa, jolle kuuluu työmaan johtovelvollisuudet.

Urakoitsija toimii aina päätoteuttajana käyttämiinsä aliurakoitsijoihin nähden.

4. TILAAJAN SUORITUSVELVOLLISUUS

Tilaaaja toimittaa urakoitsijalle työmaatarpeisiin työmaakokouksessa sovittavan määrän kopioita laadituttamista piirustuksista ja muista asiakirjoista yhteisesti sovitun aikataulun mukaisesti. Kuvista on saatavissa myös .dwg kuvat. Aliurakka- ja alihankintatarjouspyyntöihin tarvitsemiensa piirustusten kopiosarjat kustantaa urakoitsija.

5. URAKASSA NOUDATETTAVAT ASIAKIRJAT**5.1 SOPIMUSASIAKIRJAT**

Sopimusasiakirjat ja niiden keskinäinen pätevyysjärjestys on seuraava:

A KAUPALLISET ASIAKIRJAT

- a) Urakkasopimus tai tilaus ja tilausvahvistus
- b) Sopimusneuvottelupöytäkirja
- c) Tarjouspyyntö ja ennen tarjouksen antamista annetut kirjalliset lisäselvitykset
- d) Urakkaohjelma
- e) Rakennusurakan yleiset sopimusehdot YSE 1998 *
- f) Työturvallisuusasiakirja
- g) Tarjous liitteineen

URAKKAOHJELMA**B TEKNISET ASIAKIRJAT**

- h) Hankekohtaiset työselostukset
- i) Sopimuspiirustukset
- j) Määräluettelo *
- k) Yleiset työselostukset *

Tähdellä * merkityjä asiakirjoja ei liitetä tarjouspyyntöaineistoon.

Ennen tarjouksen jättämistä annetut kirjalliset lisäselvitykset ovat pätevyysjärjestyksessä tarjouspyyntökirjeen edellä. Viimeisenä annettu lisäselvitys on pätevyudessa ensimmäisenä.

6. URAKKA-AIKA

6.1 SUORITUSAIKA

6.1.1 Töiden aloitus ja valmistuminen

Urakka-aika on 7.1.2026. – 30.4.2026. Urakoitsijalla on oikeus aloittaa työt heti kun urakkasopimus on allekirjoitettu ja tieto työnaikaisen vakuuden ottamisesta on toimitettu tilaajalle.

Työvaiheiden aikataulua tarkistetaan tarpeen mukaan pidettävissä aikataulupalaverissa ja/ tai työmaakokouksissa.

6.1.3 Välitavoitteet

Urakan edistymistä seurataan sopimuksen liitteenä esitettyyn yleisaikatauluun nähden.

6.2 SOPIMUSSAKOT

6.2.1 Viivästyssakko

Viivästyssakko on kultakin työpäivältä, jonka urakka myöhästyy urakkasopimuksessa mainitusta valmistumisesta, 0,05 % arvonlisäverottomasta urakkahinnasta. Viivästyssakko lasketaan enintään 50 työpäivältä ja välitavoitteineen enintään 75 työpäivältä.

6.2.2 Muut sanktiot

Sanktio tarkoittaa urakoitsijan toiminnallisesta laiminlyönnistä määriteltävää sanktiota. Sanktioita ovat:

- kirjallinen muistutus

URAKKAOHJELMA

- sopimussakko; Käytetään, jos turvallisuussuojauksissa on puutteita sen jälkeen, kun urakoitsijaa on huomautettu kirjallisesti (sähköposti) em. puutteista. 1. sakko 300 €, seuraavat 700 €/ huomautuksen jälkeinen muistutus.
- urakoitsijan edustajan vaihto
- urakan purku

Tilajalla on oikeus korjauttaa puute urakoitsijan kustannuksella, ellei urakoitsija korjaa puutetta tilaajan määräämän ajan kuluessa. Tällöin kaikki kustannukset peritään kaksinkertaisina urakoitsijalta (poikkeus YSE:n 91 §).

7. VAKUUDET JA VAKUUTUKSET

7.1 URAKOITSIJAN VAKUUDET

7.1.1 Rakennusajan vakuus

Rakennusajan vakuus on 10 % arvonlisäverottomasta urakkahinnasta.

7.1.2 Takuu aika ja takuuajan vakuus

Takuu aika on kaksi vuotta (YSE 98 29 §). Takuuajan vakuus on 2 % arvonlisäverottomasta urakkahinnasta (YSE 98 36 §).

7.2 TILAAJAN VAKUUDET

Maksuvelvollisuutensa täyttämistä tilaaja ei esitä selvitystä eikä aseta vakuutta (poikkeus YSE 98 37 §, mainittava urakkasopimuksessa).

7.3 VAKUUTUKSET

7.3.1 Rakennuskohteen vakuuttaminen

Urakoitsijan tulee ottaa rakennuskohteelle YSE 38 §:n 10 kohdan mukaiset vakuutukset.

Urakoitsijalla tulee olla voimassa oleva toiminnan vastuuvakuutus vähintään 1 milj. € korvaussummalle.

8. TILAAJAN MAKSUVELVOLLISUUS

8.1 URAKKAHINNAN MAKSAMINEN

8.2.2 Maksusuoritukset

Korvaus työstä suoritetaan urakoitsijan esittämän ja tilaajan hyväksymän maksuerätaulukon mukaisesti. Maksu lähetetään hyväksyttäväksi, kun kohteen valvoja on todennut maksuerän maksatuskelpoiseksi. Käytännön järjestelyistä sovitaan tarkemmin

URAKKAOHJELMA

aloituskokouksessa. Mahdolliset lisä- ja muutostyöt hyväksyy valvoja tai tilaaja, jonka jälkeen ne ovat laskutuskelpoisia. Lisä- ja muutostöiden laskutusperusteena pyritään ensisijaisesti käyttämään sovittuja yksikköhintoja.

Ensimmäinen maksuerä on 10 % urakkahinnasta ja se on maksatuskelpoinen, kun urakkasopimus on allekirjoitettu, turvallisuussuunnitelma, lay-out ja työkohtainen laatusuunnitelma on laadittu sekä yleisaikataulu hyväksytty. Viimeinen maksuerä on 10 % urakkahinnasta ja on maksatuskelpoinen, kun urakka on hyväksytysti vastaanotettu.

Laskujen maksuaika on 21 vrk siitä, kun maksukelpoinen lasku on esitetty tilaajalle. Yliajalta urakoitsijalla on oikeus periä korkolain mukainen vuotuisen viivästyskorko.

8.2.3 Pidätykset

Tilaajalla on oikeus pidättää laskuista tai viimeisestä maksuerästä mahdollisten vahinkojen aiheuttamat kustannukset, kunnes ne on selvitetty. Mikäli urakan vastaanotossa ei urakka ole joiltain osin täysin valmis, sovitaan siihen liittyvästä pidätyksestä vastaanottotarkastuksessa.

8.3 HINTASIDONNAISUUDET

Valtiovallan lainsäädännöllisten toimenpiteiden katsotaan tulleen asianosaisten tietoon, kun ne on julkaistu Suomen Säädoskokoelmassa.

8.3.1 Kustannusindeksi

Urakkahinta on kiinteä ilman indeksi- ja valuuttasidonnaisuutta.

8.4 SUUNNITELMA- JA HINTAMUUTOKSET

Kaikista muutos- ja lisätöistä sekä niissä soveltuvista yksikköhinnoista ja vaikutuksesta urakka-aikaan on kirjallisesti sovittava tilaajan kanssa ennen ko. työhön ryhtymistä. Yleiskustannuslisäprosenttina käytetään 12 % pääurakoitsijan osalta ja mahdollisten aliurakoitsijoiden osalta 8 %. Em. yleiskustannuslisiä sovelletaan urakkasuoritus lisäviin ja vähentäviin töihin.

9. ORGANISAATIOT

9.1 TILAAJAN ORGANISAATIO/EDUSTAJAT

Päätöksen tästä urakasta tekee Suonenjoen kaupungin hallintosäännön mukaisesti tekninen lautakunta tai lautakunnan valtuuttamana tekninen johtaja.

Aloituskokouksessa nimetään urakan vastuuhenkilöt ja valvontaorganisaatio.

Muut tilaajan edustajat mm. turvallisuuskoordinaattori, nimetään aloituskokouksessa ja toimivaltuudet määritellään erikseen.

URAKKAOHJELMA**9.2 URAKOITSIJAN ORGANISAATIO/EDUSTAJAT**

Urakoitsijan on nimettävä tätä urakkaa varten toimivaltainen edustaja ja vastaava työnjohtaja sekä työn työturvallisuudesta vastuussa oleva henkilö. Urakoitsijan edustajan ja vastaavan työnjohtajan ja vähintään yhden työntekijän jokaisesta työryhmästä on kyettävä kommunikoidaan suullisesti ja kirjallisesti suomen kielellä.

Rakennusvalvontaviranomainen hyväksyy vastaavan työnjohtajan. Tilaaja pidättää itselleen perustellusta syystä oikeuden hylätä urakoitsijan esittämä työnjohto.

10. YHTEISET TOIMITUKSET**10.1 KATSELMUKSET**

Tilaaajan luovuttamat työalueet täsmennetään yhteisissä katselmuksissa ennen työkohteen luovuttamista urakoitsijan käyttöön.

10.2 TYÖMAAKOKOUKSET

Työmaakokouksia pidetään sovitusti 2–4 viikonvälein, että tilaaja ja rinkelihallin toimijat pysyvät ajan tasalla urakan edistymisestä ja mahdollisista muutoksista.

10.3 TYÖMAAPÄIVÄKIRJA

Urakoitsijan tulee pitää päivittäistä työmaapäiväkirjaa (YSE 98 75 §).

11. LAADUNVARMISTUS**11.1 LAATUSUUNNITELMA**

Urakoitsija laatii ennen työn aloittamista urakkaa koskevan laadunvarmistussuunnitelman, jossa urakoitsija esittää ne toimenpiteet, joilla sopimusasiakirjojen mukainen laatu turvataan. Aloituskokouksessa sovitaan ne työvaiheet, joista laaditaan työvaiheen laatusuunnitelma. Laatu arvostellaan sopimusasiakirjojen mukaisesti. Laatusuunnitelmaa päivitetään tarvittaessa urakan aikana.

Laatusuunnitelmassa on huomioitava, että tuotantotilassa noudatetaan elintarviketuotannon hygienia- ja puhtausvaatimuksia.

11.2 TILAAJAN LAADUNVARMISTUS

Tilajalla on oikeus tehdä laatuun liittyviä kontrollimittauksia.

11.3. ENNAKKOKOKEET

-

11.4 TYÖNAIKAINEN LAADUN SEURANTA

URAKKAOHJELMA

Toteutunutta laatua seurataan laatusuunnitelman ja laadunvarmistussuunnitelman mukaisesti. Em. suunnitelmissa on huomioitu tarjouspyyntöasiakirjojen laatuvaatimukset ja laadun seuranta- sekä todentamisvaatimukset.

12. RIITAISUUKSIEN RATKAISEMINEN

Ellei urakkasopimuksessa ole toisin määrätty riita-asiat, joista sopijaosapuolet eivät voi keskenään sopia ratkaistaan ensiasteen tuomioistuimena Suomen lain mukaan Kuopion kärjäoikeudessa.

13. MUUT SOPIMUSASIAKIRJAT / ERITYISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ

13.1 SOPIMUKSEN PURKAMINEN JA IRTISANOMINEN

Jos urakoitsija joutuu sellaisiin taloudellisiin vaikeuksiin, että on syytä olettaa sopimusvelvoitteiden täyttämisen vaarantuvan, tilaajalla on oikeus purkaa sopimus välittömin vaikutuksin kokonaan tai määrättyiltä osin.

Tilaajalla on oikeus purkaa sopimus välittömin vaikutuksin myös yrityksen ryhtyessä yritysjärjestelyihin, ellei urakkasopimuksen oikeuksien ja velvoitteiden siirtymisestä kirjallisesti erikseen sovita.

Tilaajalla on oikeus purkaa sopimus, mikäli tilaajalla on perusteltu syy uskoa, ettei urakoitsija kykene suorittamaan velvoitteitaan sovitun aikataulun puitteissa urakoitsijan toistuvasti viivästyttyä suorituksessaan urakoitsijasta johtuvista syistä.

Sopijapuolilla on oikeus irtisanoa sopimus päättymään kolmen (3) kuukauden irtisanomisajalla, jos toinen toistuvasti rikkoo sopimusvelvoitteensa eikä kirjallisen huomautuksen saatuaan korjaa toimintaansa 30 päivän kuluessa ilmoituksen saatuaan. Olenaisena rikkomuksena ei pidetä maksujen vähäistä myöhästymistä.

Irtisanomisaikana noudatetaan irtisanomishetkellä voimassa olevia hintoja.

Sopimuksen purkaminen on tehtävä ilmoittamalla siitä kirjallisesti sopijapuolelle.

13.2 OMISTUSOIKEUS PURKAANTUVIIN OSIIN JA TARVIKKEISIIN

Urakoitsijalla on omistusoikeus urakassa purkautuviin aineksiin ja laitteisiin. Mikäli urakoitsijalla jää yli rakentamisessa hyödynnettäviä ns. kivennäismaa-aineksia, läjitetään ao. maat osoitteeseen Lammikkotie 3. Matka rakennuskohteesta Lammikkotien läjitykseen on 1,6 km. Kaikkien em. maiden tulee olla puhtaita. Asfalttijätettä ei oteta vastaan kaupungin em. läjityspaikoissa, vaan urakoitsijan tulee toimittaa se asianmukaiseen loppusijoituspaikkaan tai kierrätyspisteeseen. Mikäli urakoitsija huomaa leikkausmassoissa epäpuhtauksia, tulee siitä ilmoittaa viipymättä rakennuttajalle. Ylijäämämaiden läjityksestä em. kohteisiin ei peritä maksua.

URAKKAOHJELMA

Muut rakennusjätteet tai kierrätettävät materiaalit ja laitteet urakoitsija toimittaa haluamaansa asianmukaiseen kierrätys/ loppusijoituspaikkaan.

14. Vastaanotto

14.1 Toimintakokeet

Urakan tai urakan osan valmistuttua suoritetaan sopijapuolten läsnä ollessa työn silmämääräinen tarkastus ja sovitaan mahdollisesti tarvittavista korjaustoimenpiteistä määräaikoineen sekä työkohteen tilaajan käyttöön luovuttamisen aiheuttamista järjestelyistä.

LVI- ja sähkötöiden osalta on suoritettava määräyksien mukaiset toimintakokeet neljä viikkoa ennen rakennuksen luovutusta. Toimintakokeisiin, säätö- ja viritystoimenpiteisiin sekä erikseen ohjelmoituihin koekäyttöihin varattava aika on otettava huomioon kaikissa työaikatauluun ja työjärjestelyihin liittyvissä toimenpiteissä.

14.2 Vastaanottotarkastukset

Koko urakkaa koskeva vastaanottotarkastus ja taloudellinen loppuselvitys pidetään urakka-ajan päätyttyä. Urakoitsija tilaa vastaanottotarkastuksen, kun kaikki toimintakokeet ym. tarjouspyynnön mukaiset laatudokumentoinnit ovat kunnossa.

Mikäli vastaanotto- ja jälkitarkastuksia joudutaan pitämään enemmän kuin yksi, tarkastuksien kustannuksista vastaavat ne urakoitsijat, joiden töiden keskeneräisyydestä johtuen ovat uudet tarkastukset tarpeen.

10.6 TAKUUTARKASTUS

Takuutarkastus pidetään YSE 98 74 §:n mukaisesti.

15. Tarjous

15.1 TARJOUKSEN JÄTTÄMINEN

Tarjous on annettava sähköisesti SokoPro- kilpailutusjärjestelmän kautta viimeistään 10.12.2025 klo 12.00.

Tarjouksessa on esitettävä pyydetyt erittelyt ja todistukset.

15.2 TARJOUKSEEN LIITETTÄVÄT TODISTUKSET

URAKKAOHJELMA

Tarjouksen liitteenä tulee toimittaa tiedot yrityksen liikevaihdosta ja työntekijämäärästä sekä luettelo vastaavanlaisista referenssikohteista. Luettelon yhteydessä tulee esittää referenssikohteen tilaajan yhteyshenkilön puhelinnumero.

Urakoitsijan on liitettävä urakkatarjoukseensa tilaajavastuulain mukaiset todistukset seuraavasti:

- Selvitys siitä, onko yritys merkitty ennakkoperintälain (1118/1996) mukaiseen ennakkoperintärekisteriin ja työnantajarekisteriin sekä arvonlisäverolain (1501/1993) mukaiseen arvonlisäverovelvollisten rekisteriin
- Kaupparekisteriote
- Todistus verojen maksamisesta tai verovelkatodistus taikka selvitys siitä, että verovelkaa koskeva maksusuunnitelma on tehty
- Todistus vastuuvakuutuksesta
- Selvitys työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta tai muista keskeisistä työehdoista
- Selvitys rakennusalalla lakisääteisen Tapaturmavakuutuksen järjestämisestä Todistukset eläkevakuutusten ottamisesta ja eläkevakuutusmaksujen suorittamisesta tai selvitys siitä, että erääntyneitä eläkevakuutusmaksuja koskeva maksusopimus on tehty

Em. selvitykset voidaan antaa myös Vastuugroup.fi -raportilla. Toimitettavat selvitykset eivät saa olla yli kolmea kuukautta vanhempia.

Urakoitsijan tulee vaatia aliurakoitsijoilta vastaavat selvitykset kuin siltä itseltään vaaditaan. Määräys tästä on sisällytettävä aliurakoita koskeviin tarjouspyyntöihin. Rakennuttajalla ja urakan tilaajalla on oikeus kieltäytyä hyväksymästä sellaista urakoitsijaa tai aliurakoitsijaa, joka ei ole toimittanut vaadittua selvitystä.

Lisäksi urakoitsijan on liitettävä urakkatarjoukseensa seuraavat dokumentit:

- Urakkaa koskeva yleisaikataulu
- Todistus urakoitsijan liikevaihdosta viimeiseltä kolmelta vuodelta
- Urakoitsijan suorituskykyä osaamista kuvaavat referenssit
- Urakan vastuuhenkilöt ja heidän referenssit vastaavista kohteista

15.3 VAIHTOEHTOTARJOUKSET

Ei hyväksytä.

15.3 TARJOUSTEN AVAUS

Tarjosten avataan kahden päivän kuluessa tarjosten jättöajan saapumisesta. Avaustilaisuus ei ole julkinen.

15.5 TARJOUSTEN VOIMASSAOLOAIKA

Tarjouksen tulee olla sitovana voimassa, kunnes jonkun tarjouksen tehneen kanssa on allekirjoitettu urakkasopimus työn suorittamisesta kuitenkin enintään kahden kuukauden ajan tarjouspyyntökirjeessä määrätystä tarjouksen jättöpäivästä lukien.

URAKKAOHJELMA

15.6 TARJOUSTEN VERTAILU JA URAKOITSIJAN VALINTAPERUSTEET

Tarjousten hintavertailuun otetaan tarjoukset, jotka täyttävät seuraavat ehdot:

- Urakoitsijalla on viimeisen kolmen vuoden aikana vähintään kahtena vuotena liikevaihtoa min. 800.000 € (0 % alv.). Liikevaihdosta on toimitettava dokumentit tarjouksen liitteenä.
- Urakoitsijalla on kokemusta vastaavan tasoisesta LVI kohteen urakoinnista. Kokeemuksen osoittava referenssitieto on toimitettava tarjouksen liitteenä.
- Urakoitsijan vastuuhenkilöllä (vastaava työnjohtaja) on kokemusta vastaavan tasoisen kohteen rakentamisesta. Henkilöreferenssistä on esitettävä dokumentti tarjouksen liitteenä.
- Urakoitsijan tilaajavastuut on kunnossa.
- Tarjouksen liitteenä on esitetty uskottava yleisaikataulu.
- Tarjoukseen ei liity mitään urakoitsijan omia ehtoja ja tarjous on kaikilta osin täydellisesti täytetty.

Urakoitsijaksi valitaan urakoitsijan kelpoisuusehdot täyttävistä urakoitsijoista hinnaltaan halvimman tarjouksen tehnyt urakoitsija. Jos tarjotut urakkahinnat ylittävät urakkaan arvioidun kustannusarvion tai määrärahan, voi tilaaja hylätä kaikki tarjoukset tai keskeyttää hankinnan. Kaikki tarjoukset voidaan jättää hyväksymättä urakkaohjelman kohdassa 15.7 esitetyin perusten.

15.7 TARJOUSTEN HYLKÄÄMINEN

Tarjous voidaan hylätä, jos se poikkeaa tarjouspyynnössä esitetyistä vaatimuksista ja ehdoista. Tarjous voidaan hylätä myös muilla asiallisilla perusteilla, joita ovat esimerkiksi seuraavat:

- Tarjous on saapunut myöhässä.
- Tarjoushinta tai pyydetyt osahinnat on esitetty epämääräisesti tai osa hinnoista on jäänyt ilmoittamatta.
- Tarjous on jätetty puutteellisenä. Tarjouksessa ei ole mukana pyydettyjä liitteitä esim. riittävän osaamisen ja taloudellisen suorituskyvyn arvioimiseksi.
- Tarjouksen tekijältä arvioidaan puuttuvan teknilliset, taloudelliset tai muut edellytykset urakan suorittamiselle. Arviointi tehdään kohdassa 15.6 kerrotuin perustein urakoitsijan toimittamien dokumenttien perusteella.
- Tarjouksen tekijä on urakkakilpailussa toiminut vilpillisesti tai hyvän tavan vastaisesti.
- Tarjoushinta on arvioituihin rakennuskustannuksiin verrattuna kohtuuttoman alhainen ja on syytä epäillä, että tarjoushinnalla ei urakkaa voi suorittaa
- Tarjouksen tekijän tilaajavastuut eivät ole kunnossa.
- Tarjouksen tekijään kohdistuu sopimuksen teon estäviä pakotteita.
- Tarjoushinta ylittää tilaajan hinta-arvion.
- Jos tarjouksia saadaan vain yksi, eli markkinahintaa ei voida osoittaa.

Kaikki tarjoukset voidaan jättää hyväksymättä edellä kerrotuilla tai hankkeen toteuttamiseen vaikuttavilla muilla asiallisilla perusteilla.

16 Lisätiedot

Tarjoukseen liittyvissä epäselvyyksissä ja tarkennustarpeissa kysymykset voi esittää SokoPro tarjouspyyntötyökalun kysymykset ja vastaukset linkillä.
Kysymykset tulee esittää 24.11.2025 klo 12.00 mennessä. Vastaukset julkaistaan lisäkirjeellä ja tarvittaessa myös korjausilmoituksella viimeistään 27.11.2025.

Suonenjoki 06.11.2025

Eero Talja